

Kaderstelling onder controle?

Onderzoek naar de invulling van de kaderstellende en controlerende rol door de gemeenteraad van Ede in opdracht van de Rekenkamercommissie Ede

De gemeenteraad heeft drie belangrijke rollen, namelijk: vertalen wat inwoners willen, hoofdlijnen (kaders en doelen) voor gemeentelijk beleid vaststellen en controleren of het college van B en W het beleid goed uitvoert. De Rekenkamercommissie (RKC) Ede heeft onderzocht hoe de gemeenteraad invulling geeft aan de laatste twee: de kaderstellende en controlerende rol.

Kaders stellen: de raad aan zet?

De RKC concludeert dat de raad, ondanks dat dit zijn rol is, bijna nooit zelf het initiatief neemt om kaders en doelen te stellen voor het gemeentelijke beleid. Meestal komt het college van B en W met een voorstel en reageert de raad hierop. Wat betreft het agenderen van onderwerpen en opvragen van stukken heeft de raad echter ook een eigen verantwoordelijkheid. Het verschilt per raadslid/fractie hoe actief hiernaar gevraagd wordt.

Kaderstelling op papier?

De gemeente Ede heeft een duidelijke visie op kaderstelling en controle door de raad. Deze visie is ook vastgelegd in het *Model voor beleidsontwikkeling* dat in 2007 is geschreven en in 2014 is aangepast. In de praktijk wordt het model bijna niet gebruikt. Vaak vraagt het college van B en W de raad niet tussentijds om advies en komen er geen (tussen)rapportages waarin wordt verteld hoe de voortgang van een bepaald project of beleid is.

Informatie: wat is de juiste golflengte?

De RKC ziet dat raadsleden niet altijd op dezelfde golflengte zitten als een ambtenaar of het college van B en W. Aangezien raadsleden slechts een gedeelte van hun tijd besteden aan het raadswerk en een ambtenaar of collegelid dit vaak als voltijdbaan heeft, is dit ook goed te verklaren. Het kan de raadsleden helpen wanneer de informatie die zij van het college ontvangen, meer toegespitst is op de te bereiken doelen en de te maken keuzes. Op deze wijze kunnen de gemeenteraad, het college en de ambtenaren toch op hetzelfde niveau met elkaar spreken.

Ruimte voor verbetering

Uit het rapport van de RKC komt naar voren dat een aantal zaken beter kan. De RKC heeft hiervoor vier scenario's geschetst.

1. *Laissez faire*: uit het onderzoek van de RKC blijkt dat raadsleden over het algemeen tevreden zijn met hoe het nu gaat. Een keuze kan dus zijn om niets te veranderen.
2. *Procedurele aanscherping*: het RKC-rapport laat zien dat de informatie bestemd voor de gemeenteraad beter kan. De raad geeft dan zelf aan hoe en welke informatie hij wil ontvangen.
3. *Versterking vaardigheidsaspecten*: raadsleden hebben soms behoefte aan extra scholing en training om beter beslagen ten ijs te komen. Bijvoorbeeld een raadslid vindt het lastig om goede kaders te stellen of zou meer willen weten van gemeentefinanciën. Dit is iets wat de fracties ieder voor zich kunnen verzorgen, maar waar wellicht ook raadsbreed behoefte aan is.
4. *Versterkte burgerparticipatie*: er kan worden gekozen om beleid vaker met inwoners af te stemmen. Het is voor raadsleden niet in alle gevallen duidelijk wanneer en hoe dat wordt vormgegeven.